

Ljubljana-Šiška	63.977.000
Ljubljana-Vič-Rudnik	53.392.000
Skupaj	238.232.000

Vsebinsko je osnutek odloka usklajen z osnutki odlokov drugih ljubljanskih občin.

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana-Šiška je besedilo osnutka odloka o spremembi odloka o davkih občanov določil na 142. seji dne 19. 11. 1984 in ga predlaga skupščini v obravnavo in sprejem.

Izvršni svet

ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE

Občinski svet Ljubljana-Šiška

ANALIZA vprašalnika o organiziranosti in delovanju odborov samoupravne delavske kontrole v OZD občine Ljubljana-Šiška

Svet za razvoj samoupravljanja pri občinskem svetu ZS Ljubljana-Šiška je v vse OZD občine Ljubljana-Šiška posredoval vprašalnik, na podlagi katerega želi ugotoviti in oceniti, kakšno je stanje v procesu utrjevanja in uveljavljanja organov samoupravne delavske kontrole v sedanjem trenutku, ko se soočamo z zaostrenimi gospodarskimi razmerami.

Vprašalnik je bil posredovan v 250 OZD (TOZD in DO), rok za odgovore je bil 31. 8. 1984.

Do 17. 9. 1984 smo prejeli 110 vrnjenih in izpolnjenih vprašalnikov (44 %).

1. vprašanje: ali imate v vaši organizaciji združenega dela pravilnik o organizaciji in delovanju samoupravne delavske kontrole?

Positivno je na to vprašanje odgovorilo 90 OZD (82 %), v 13 OZD (12 %) pravilnika niso sprejemali, v štirih OZD imajo pravilnik opredeljen v okviru statuta, v dveh OZD je pravilnik v pripravi, v eni OZD pa imajo sprejet pravilnik le na nivoju SOZD in le-tega tudi uporabljajo.

2. vprašanje: Kdaj ste sprejeli (datum) pravilnik o organiziranosti in delovanju samoupravne delavske kontrole?

Datum sprejema pravilnika je od subjekta do subjekta zelo različen. Tako so pravilnik sprejemali:

- leta 1973 v 1 OZD
- leta 1974 v 2 OZD
- leta 1975 v 4 OZD
- leta 1976 v 3 OZD
- leta 1977 v 1 OZD
- leta 1978 v 13 OZD
- leta 1979 v 8 OZD
- leta 1980 v 10 OZD
- leta 1981 v 20 OZD
- leta 1982 v 7 OZD
- leta 1983 v 5 OZD
- leta 1984 v 12 OZD

V 11 OZD (od skupaj 86 odgovorov) uporabljajo pravilnik, ki so ga sprejeli pred letom 1978 (če seveda predvidevamo, da so v letu 1978 sprejemali pravilnike že v vseh sredinah v skladu z določili novega zakona) in o tem, da bi tak, pred letom 1978 sprejet pravilnik, kakorkoli dopolnjeval, niso zapisali ničesar.

3. vprašanje: Ali je odbor samoupravne delavske kontrole sprejel program dela?

Svoj program dela je odbor samoupravne delavske kontrole sprejel v 60 % OZD, program pa niso sprejeli v 35 % OZD.

Program dela organa samoupravne delavske kontrole imajo v pripravi v 5 OZD (4 %), od tega v VVO Najdihojca zaradi nove organiziranosti, v Srednji šoli za elektroniko sprejemajo program za vsako šolsko leto posebej in je zato le-ta tik pred sprejemom. V Elektrovodu so se na 1. seji odbora samoupravne delavske kontrole program dela le ustno dogovorili.

4. vprašanje: Koliko pobud je odbor obravnaval v letu 1983/84 in kdo je bil predlagatelj?

Število pobud, ki so jih organi samoupravne delavske kontrole obravnavali na svojih sejah v tem obdobju je različno, največ pa je OZD, v katerih niso obravnavali ničesar — takih OZD je kar

28 %. Po številu obravnavanih zadev sledijo OZD, ki so obravnavale po eno zadevo (teh je 15 %), po dve pobudi so obravnavale v 12 % OZD, po tri oz. štiri pobude so obravnavale v 8 % OZD, v katerih so obravnavali 10 pobud in v dneh OZD, kjer so obravnavali 19 pobud.

Najpogosteje daje pobude za obravnavo na odboru samoupravne delavske kontrole odbor sam oz. njegov predsednik, kar nakazuje 27 % vseh odgovorov. Po številu danih pobud sledijo delavci, ki so pobude dali v 14 % in pa delavski svet z istim odstotkom danih pobud. Na četrtem mestu po številu pobud za obravnavo je osnovna organizacija ZS oz. njen izvršni odbor, ki je bil v 13 % primerih predlagatelj pobud.

Predlagatelji pobud so bili še: individualni poslovodni organ (v 11 %), osnovna organizacija ZK (4 %), strokovne službe (3 %), inšpekcijske službe in služba družbenega knjigovodstva (v 2 %) ter družbeni pravobranilec samoupravljanja, disciplinska komisija, zbor delavcev, anonimne prijave, poslovni odbor, temeljno javno tožilstvo, tehnično-ekonomski sektor, splošni sektor, strokovni kolegij, vodja računovodstva, komisija za samoupravne splošne akte, odbor za gospodarjenje in ekonomiko, poverjenik iz varstva pri delu, komisija za stimulatívno nagrajevanje, vodja oddelka in sindikalna skupina. V enem primeru pa so obravnavali zadeve, ki so si jih zastavili s programom dela.

5. vprašanje: Ali so bili zapaženi kakšni pritiski na člane z namenom izkrivljanja ali preprečevanja v odkrivanju nezakonitosti ali nepravilnosti?

Na to vprašanje je 100 OZD (94 %) odgovorilo negativno, kar pomeni, da nekih pritiskov ni bilo čutiti, v štirih OZD (3 %) pa so bili razni pritiski zapaženi (Iskra, Industrija baterij ZMAJ, TOZD Baterije; Iskra Avtoelektrika, TOZD Tovarna žarnic; KOP Šipka in Turboinštitut).

V Iskra Avtomatika, TOZD AVN so bili razni pritiski delno zapaženi, v Agrostroju DSSS pa ni bilo nobenih pritiskov, opažajo pa počasnost in nepopolnost pri odgovoru strokovnih služb.

6. vprašanje: Koliko sestankov ste imeli v letu 1984?

V povprečju so se odbori SDK sestali v letu 1984 na približno 3 sestankih, največ odgovorov je (iz 29 % OZD), da so se sestali po dvakrat, v 22 % OZD so se sestali po trikrat, v 20 % OZD so se sestali po enkrat, v 12 % OZD so se sestali po štirikrat, nobenega sestanka pa niso imeli v 7 % OZD. Zabeleženi so tudi podatki o petih, šestih, sedmih in največ devetih sestankih (sestankov so imeli le v Iskri DO Avtomatika, TOZD AVN).

7. vprašanje: Problematika, ki so jo odbori SDK obravnavali?

Odgovori, ki smo jih pod tem vprašanjem prejeli iz OZD so zelo raznoliki in kažejo na to, da se je SDK vključila v posameznih OZD pri obravnavi najrazličnejših zadev.

Tako so odbori SDK obravnavali (v 36 % OZD) zaključni račun in periodične obračune ter poslovna poročila, pregledovali so in ugotavljali porabo stroškov, ki so z dogovorom omejeni (v 16 % OZD), problematiko ugotovitev inventurne komisije (v 12 % OZD), oblikovanje dohodka in delitev sredstev za OD ter stimulatívno nagrajevanje (v 10 % OZD), odbor samoupravne delavske kontrole se je konstituiral v 8 % OZD. Sledi sprejemanje programa dela (v 7 % OZD), vprašanje delovne discipline (v 7 % OZD), obravnava ugotovitev službe družbenega knjigovodstva (v 6 % OZD), pravilnik odbora SDK so sprejemali v 5 % OZD, v 3 % OZD pa so obravnavali plan gospodarjenja za leto 1984, problematiko zalog v DO, uporabo službenih vozil in stanovanjsko problematiko.

Na dnevnem redu odborov SDK je bila večkrat tudi obravnava kadrovskih zadev, pregledovanje samoupravnih splošnih aktov ali gradiv za seje raznih organov v OZD, poslovanje v posameznih enotah, preskrba s surovinami in deviznimi sredstvi, samoupravni in medsebojni odnosi v OZD, delovna razmerja, varstvo pri delu in požarna varnost, kraja blaga ter podkupovanje in privatizacija, formiranje cen materiala, neizpolnjevanje sklepov samoupravnih organov, integracija in izvedba referenduma, terjatev dolžnikov, ugotovitve inšpekcijske službe, razčiščevali pa so tudi neutemeljene govorice. Le v 2 OZD je predsednik SDK poročal o razgovoru, ki je bil sklican za predsednike SDK oz. o seminarju.

8. vprašanje: Kolikokrat so bili zaključki organa samoupravne delavske kontrole obravnavani na sejah samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij?

Le redke OZD so v vprašalniku odgovorile, kolikokrat so bili posamezni zaključki obravnavani na katerikoli seji drugega organa v OZD. Večinoma navajajo le organe, kjer so zaključke obravnavali, in sicer:

- na delavskem svetu OZD v 59 OZD
- na zborih delavcev v 26 OZD
- na sejah raznih komisij v 13 OZD
- v IO OO ZS v 32 OZD
- v OO ZK v 25 OZD
- v OO ZMS v 10 OZD

Drugi odgovori pa so, da so zaključke SDK obravnavali v poslovnem odboru in strokovni službi, v dveh OZD pa zaključkov niso obravnavali nikjer, ker za to ni bilo pobud.

9. vprašanje: Ali so pri obravnavi posameznih zadev sodelovale družbenopolitične organizacije OZD oz. zunanji organi (družbeni pravobranilec samoupravljanja, sodišče združenega dela itd.)?

V 49 % OZD sodelovanje s strani družbenopolitičnih organizacij OZD oz. zunanjih organov ni bilo in so odbori SDK sami reševali določene zadeve.

Zunanji organi oz. DPO v OZD pa so sodelovali pri delu odborov SDK v 29 % OZD. Večinoma je bilo to v obliki nasvetov, tudi predlogov in kar velja predvsem za družbenopolitične organizacije v OZD, s prisotnostjo na posameznih sejah odborov SDK.

10. vprašanje: Ali se v delo samoupravne delavske kontrole vključuje IO OOZS in kako?

Na podlagi vseh prejetih odgovorov zaključimo, da so se izvršni odbori OOZS vključevali oz. se vključujejo v delo odbora SDK v 47 % OZD, nobenega sodelovanja s strani IO OOZS pa ni b 31 % OZD.

Najpogosteje se IO OOZS vključuje v delo odbora SDK, tako da je njegov predstavnik prisoten na sejah odbora SDK (34 % vseh primerov), nadalje daje IO OOZS pobude za obravnave in je predlagatelj določenih zadev (v 16 % OZD), na sejah odbora SDK predstavnik IO OOZS razlaga določeno problematiko (v 9 % OZD) ali določene zadeve skupaj obravnavajo (predvsem v manjših OZD).

IO OOZS posreduje tudi nasvete za delovanje in za način obravnavne oziroma posreduje svoje mnenje (v 7 % OZD).

Sodelovanje odbora samoupravne delavske kontrole in IO OOZS poteka tudi na politični koordinaciji, nekje tako, da IO OOZS sam obravnava določeno problematiko ali pa je sodelovanje v obliki stalnega medsebojnega informiranja.

11. vprašanje: Kdo pripravlja in razlaga gradiva, ki jih obravnava samoupravna delavska kontrola?

Najpogosteje v OZD pripravlja gradiva in je tudi njihov razlagač strokovna služba (38 % vseh odgovorov) na drugem mestu je poslovodni organ (26 % odgovorov), sledi tajništvo samoupravnih organov (16 % odgovorov), predsednik IO OOZS (7 % odgovorov) in sekretar OOZK (4 % odgovorov).

Poleg gornjih pa so pripravljavci in razlagalci gradiv tudi predsednik odbora SDK ali eden od članov odbora (tajnik SDK).

12. vprašanje: Pri tem vprašanju so bili v posameznih OZD zaproseni, da obkrožijo navedene aktivnosti, ki jih je odbor SDK obravnaval na svojih sejah. Pri upoštevanju vseh odgovorov vidimo, da so obravnavali:

1. Uspešnost poslovanja za določeno obdobje — v 64 % OZD.

2. Temeljni plan OZD za tekoče oz. naslednje leto — v 47 % OZD.

3. Ali se samoupravni akti sprejemajo v predpisanih ali samoupravno dogovorjenih rokih in sproti spreminjajo in dopolnjujejo glede na zakonite dolžnosti in potrebe delavcev — v 43 % OZD.

4. Ali so vsa osnovna sredstva OZD vpisana v ustrezne evidence in ali je pravilno ugotovljena njihova vrednost in količina — v 42 % OZD.

5. Ali je uporaba sredstev skupne porabe v okviru TOZD in OZD namenska — v 40 % OZD.

6. Ali se sredstva za stanovanjsko gradnjo uporabljajo namensko in racionalno — v 39 % OZD.

7. Ali se izvaja politika cen in izdelkov v OZD — v 33 % OZD.

8. Ali se sredstva za investicije uporabljajo namensko in smotno — v 30 % OZD.

9. Ali delegati in delegacije OZD v družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih opravljajo svoje funkcije in v skladu z interesi delavcev v OZD — v 31 % OZD.

10. Ali so pogodbe in drugi pravni postopki, ki jih sklepa OZD v gospodarskem prometu v skladu z zakoni in interesi OZD ter širše družbene skupnosti — v 22 % OZD.

10. Ali so kapacitete osnovnih sredstev optimalno izkoriščene — v 22 % OZD.

11. Ali so pogodbe in drugi pravni postopki, ki jih sklepa OZD v gospodarskem prometu v skladu z zakoni in interesi OZD ter širše družbene skupnosti — v 22 % OZD.

Rezultati kažejo na to, da so odgovori na to vprašanje in odgovori ki so jih v OZD navedli pod vprašanjem št. 7 nekoliko v nasprotju, saj je, če upoštevamo odgovore pod 12. vprašanjem, na primer temeljni plan OZD, obravnavalo precej več odborov SDK kot to navajajo pod vprašanjem št. 7.

Tako npr. v KOT Tacen navajajo, da v letu 1983/84 niso obravnavali nobene pobude, imeli so v tem obdobju 2 sestanka, na svojih sejah pa so obravnavali vse točke pod vprašanjem 12.

Enak primer je v SOZD KIT, DS Interna banka (ki je sicer majhna OZD), kjer so imeli le en sestanek, obravnavali pa so vse točke pod vprašanjem 12.

V nekaterih OZD navajajo, da ima odbor SDK svoj program dela in obravnavajo teme v okviru tega programa, v Lek, TOZD Invest servis pa so še zapisali, da bodo svoj program dopolnili z nekaterimi temami iz vprašalnika.

13. vprašanje: Kaj predlagajo v OZD, na podlagi svojih izkušenj, za izboljšanje delovanja samoupravne delavske kontrole?

— strokovno usposabljanje članov odborov SDK (ŽG Železniški šolski center, OŠ V. Vodnik, Lek TOZD Trženje, DO Lek, Litostroj TOZD Montaža, Iskra Avtomatika TOZD Sistemi, Lek TOZD Kontrola, Metalka, Drogerija DSSS, Drogerija TOZD Plastika, Drogerija TOZD Maloprodaja, Elektrovod, Dežnik, VVO Najdihojca),

— več aktivnosti (Donit DSSS, Litostroj TOZD Montaža, Litostroj TOZD SŠTS, Iskra Žarnice, Tekstil TOZD Predilnica, Stavbenik TOZD GO, KOP Šiška, Športoprema, Slovenija les Tovarna Sora Medvode),

— več pomoči s strani strokovnih služb (Standard operativa, Iskra Žarnice),

— več sodelovanja s komisijami in saoupravnimi organi in DPO (PU DSSS, Iskra Elektrozeve, Integral DO LPP),

— še večje in ažurnejše informiranje odbora SDK in pogostejše opozarjanje na nepravilnosti ter dajanje pobud za obravnavo (DO Slovenija vino, Color TOZD Premazi — izboljšanje informiranja, ŽG TTG DSSS — več informiranja s tem, da člani SDK sodelujejo na sejah samoupravnih organov),

— povezava z ostalimi DPO (Litostroj DS PFSR, Lek TOZD Kontrola — izboljšati povezavo z DPO, DO Rašica — več sodelovanja z delavci in z IO OOZS, Elektrovod),

— več pobud s strani delavcev (Litostroj TOZD Obdelava, Avtomerker TOZD TRG, — več samoiniciative, Delikatesa TOZD Prodaja na drobno, Srednja šola za elektroniko — večje podružbljanje SDK),

— povezovanje z odbori SDK in drugih TOZD (Litostroj TOZD IVET, ŽG CD TOZD za vzdrževanje voz in strojev),

— premajhna informiranost o načinu reševanja določenih problemov (Iskra Elektrozeve TOZD RRNS),

— vključitev zunanjih delegatov na vsaki seji kot pri disciplinskih postopkih (Varnost TOZD VP Šiška),

— določitev pristojnosti, kdo naj rešuje anonimne prijave, ki so resnične (Agrostroj DSSS),

— zagotovitev časa za reševanje problemov (Metalka TOZD Skladišče),

— boljši odnos vodilnih do SDK (Iskra Ind. baterij ZMAJ TOZD Baterije),

— da bi bili izvoljeni člani, ki so stalno dosegljivi, zlasti pa taki, ki uživajo zaupanje med delavci (DO PU), oz. delavci, ki so seznanjeni s problematiko gospodarjenja (PU TOZD Polnilnica),

— več samoiniciativnosti (Interna banka SOZD KIT, SOZD Slovin DSSS — povečati samoiniciativnost DPO),

— delo odbora naj bo dosledno in naj se vse povzročitelje nepravilnosti enako tretira (Monter),

— natančno izdelan program dela, ki ga morajo obvezno obravnavati samoupravni organi v DO (Turboinštitut).

Rezultati ankete kažejo na to, da je v OZD urejevanje in praktično uresničevanje vseh oblik delovanja samoupravne delavske kontrole zelo zastopljeno.

Svet za razvoj samoupravljanja pri občinskem svetu ZS Ljubljana-Šiška in občinski svet ZS Ljubljana-Šiška sta ob obravnavi analize predlagala naslednje usmeritve in aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti in ugotovljenih slabosti pri uresničevanju dela samoupravne delavske kontrole:

1. V IO OOZS naj pregledajo samoupravne splošne akte in na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti predlagajo dopolnitve v smislu: jasnosti pravic in dolžnosti in vsebine dela samoupravne delavske kontrole.

2. Osnovne organizacije ZS naj v program dela vgradijo tudi stalno nalogo spremljanja dela samoupravne delavske kontrole za namenom utrjevanja metode in vsebine dela organa samoupravne delavske kontrole in drugih dejavnikov, ki sodelujejo pri uveljavljanju in uresničevanju te funkcije.

Prav tako morajo izvršni odbori osnovnih organizacij ZS sprotno in ob letnih članskih sestankih obravnavati in ocenjevati delo samoupravne delavske kontrole, ter sprejeti ustrezne usmeritve za pridobitev večje aktivnosti s poudarkom na izboljšanju in kvaliteti dela samoupravne delavske kontrole kot osnovnega dejavnika samoupravne delavske kontrole.

3. Ugotavljamo, da moramo več delovati na idejnem in strokovnem usposabljanju članov organov samoupravne delavske kontrole za uspešno uresničevanje funkcije tega organa, kakor tudi v seznanjanju delavcev s pravicami in pooblastili organa samoupravne delavske kontrole.

Občinski svet ZS Ljubljana-Šiška organizira v jesenskem in spomladanskem roku izobraževanje za člane samoupravne delavske kontrole, vendar ocenjujemo sorazmerno manjši interes, kot je izražen v anketi. Zato pozivamo vse osnovne organizacije ZS in odgovorne dejavnike v OZD, naj zagotovijo udeležbo članov samoupravne delavske kontrole na teh seminarjih, kakor je opredeljeno tudi v internih samoupravnih splošnih aktih v organizacijah združenega dela.

4. Izboljšati moramo sistem pravočasnega informiranja delavcev o vseh vprašanih, ki so pomembna za uspešno uveljavljanje samoupravne delavske kontrole.

5. Sistem obveščanja mora vsaka OZD dopolniti tako, da bo samoupravna delavska kontrola enakovredno obveščena o aktivnostih in rezultatih v organizacijah združenega dela kot delavski svet, osnovna organizacija ZS itd., saj se bo le tako lahko tvorno vključevala s svojimi ugotovitvami.

Ljubljana, oktober 1984.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
LJUBLJANA-ŠIŠKA

Krajevna skupnost in združeno delo

UVOD

V programu dela delegatske skupščine za leto 1984 je zajeta tudi problematika »Krajevna skupnost in združeno delo«. Namen obravnave je kritično oceniti in ugotoviti, kako se na območju naše občine uresničuje ustavna zasnova, po kateri je OZD integralni del krajevne skupnosti. Z drugimi besedami, kako se združeno delo neposredno vključuje v planiranje in razvoj krajevne skupnosti oziroma se vključuje prek samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti ter materialne proizvodnje. Kritična razprava v delegatski skupščini naj bi prispevala k odpravi sedanjega neugodnega stanja in k boljšemu planiranju za plansko obdobje 1986—1990.

Da bi dobili dejanski vpogled v stanje na našem območju ter prišli do objektivnih ugotovitev, ocen in zaključkov ter s tem nalogo čimuspšeje opravili, je bila pripravljena posebna anketa za vse krajevne skupnosti ter OZD. Za popolnejšo razjasnitev odgovorov na anketne vprašalnike so bili opravljeni še posebni posveti s predstavniki krajevnih skupnosti in združenega dela.

Lahko ugotovimo, da odzivnost na anketo ni v celoti zadovoljila niti s strani krajevnih skupnosti, še manj organizacij združenega dela. Od 31 krajevnih skupnosti je na vprašalnik odgovorilo le 20, od 112 OZD pa 72. Ker so svojo obveznost izpolnile vse večje organizacije združenega dela z območja občine in tudi velika večina krajevnih skupnosti, lahko zbrani podatki in že omenjeni posveti služijo kot ustrezna podlaga za oceno dejanskega stanja.

USTAVNA ZAMISEL KRAJEVNE SKUPNOSTI KOT SESTAVNEGA DELA ZDRUŽENEGA DELA

Temeljna značilnost zamisli krajevnih skupnosti po ustavi iz leta 1974 je, da odpravlja umetno ločevanje med človekom kot proizvajalcem in kot potrošnikom-občanom v krajevni skupnosti. Krajevna skupnost je po tej zamisli neločljivo povezana z združenim delom. Delavci v združenem delu naj bi skupaj z delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih neposredno in odločilno vplivali na zadovoljevanje tistih svojih osebnih in skupnih potreb, ki jih uresničujejo v krajevni skupnosti. Temeljni pogoj za povezovanje in odločanje delavcev o tem delu skupne porabe je uresničenje sistema planiranja, to je usklajevanje planskih dokumentov med OZD in KS, pri čemer je temeljnega pomena samoupravni sporazum o temeljnih plana KS in na tej podlagi samoupravno združevanje sredstev za potrebe krajevnih skupnosti. Samo časovno in vsebinsko usklajeno ter realno in kontinuirano planiranje v TOZD, KS, SIS in občini je lahko podlaga za presejanje sedanjega neugodnega stanja, ko sta marsikje še vedno prevladujoča občinski proračun in administrativna logika pri planiranju razvoja krajevnih skupnosti.

Omenjena ustavna zasnova KS je prišla jasno do izraza tudi v statutu naše občine. Po statutu so namreč temeljne in druge organizacije združenega dela, delovne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov in potreb delavcev, delovnih ljudi in ob-

čanov v krajevni skupnosti. V skladu s svojimi letnimi in srednjeročnimi plani razvoja sklepajo s krajevnimi skupnostmi samoupravni sporazumi o temeljnih plana, v katerem usklajujejo potrebe in interese in v skladu z materialnimi možnostmi planirajo potrebna sredstva. Krajevna skupnost je torej skupaj s TOZD, če so postavljene nujne medsebojne povezave pri planiranju, združevanju sredstev, dogovarjanju posebnih skupnih nalog itd., pogoj za samoupravno družbeno integracijo in usklajeno delovanje celotnega družbenoekonomskega in političnega sistema v njih samih, v občini, SIS in v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Na podlagi dogovorov iz anekste ter razprave lahko zaključimo, da so te povezave slabotne z organizacijami združenega dela na območju krajevne skupnosti.

So pa tudi izjeme. Mnogo manj jih je z organizacijami združenega dela, v katerih delajo prebivalci določene krajevne skupnosti, pri tem še zlasti opozarjamo na slabotne povezave s SIS. Samoupravne interesne skupnosti so v bistvu izvedene skupnosti iz TOZD in krajevnih skupnosti in se v njih delavci in drugi delovni ljudje in občani dogovarjajo o določenem delu svojih skupnih potreb in interesov ter o združevanju sredstev zanje. Sedanje stanje kaže na neuresničevanje oziroma nezadovoljivo uresničevanje načel svobodne menjave dela, na pogosto osamosvajanje SIS od KS kot njihovega konstitutivnega člana (ne pa partnerja), kar onemogoča uresničevanje novih družbenoekonomskih odnosov v KS. Še slabše je stanje na področju neposredne svobodne menjave dela, to je samoupravnega povezovanja in združevanja sredstev neposredno med izvajalskimi organizacijami in uporabniki njihovih storitev.

Ustavna zamisel krajevne skupnosti kot bistvene sestavine samoupravnih družbenoekonomskih odnosov je bila konkretno v zakonu o združenem delu, v zveznem in republiškem zakonu o družbenem planiranju, kot tudi drugih zakonih ter sklepih in stališčih skupščine SR Slovenije o zagotavljanju materialne osnove za zagotavljanje skupnih in splošnih potreb v krajevni skupnosti. Premalo pa je prišla do izraza v samoupravnih splošnih aktih OZD in v SIS. To pa je predpogoj, ki ga je treba izpolniti in s tem bolj zavezojoče opredeliti pravico in dolžnost delavcev in drugih delovnih ljudi pri vzpostavljanju in uresničevanju tako zamišljenih ustavnih odnosov.

PLANIRANJE DRUŽBENOEKONOMSKIH ODNOSOV IN ZDRUŽEVANJE DELA IN SREDSTEV ZA POTREBE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Vključevanje organizacij združenega dela

Uvodoma je bilo omenjeno, da predstavlja planiranje potreb in interesov v krajevnih skupnostih ter njihovo usklajevanje s planskimi akti OZD v samoupravnih sporazumih o temeljnih plana temeljni pogoj za uresničevanje določenih osebnih in skupnih potreb krajanov ter zagotavljanje materialnih pogojev. Kako se v praksi tako zastavljena izhodišča dejansko uresničujejo, kaže analiza odgovorov izpolnjenih vprašalnikov v KS in OZD.

Od 20 krajevnih skupnosti, ki so odgovorile na vprašalnik, je 16 navedlo, da ima samoupravne sporazume o temeljnih plana za obdobje 1981—1985, nima ga krajevna skupnost Bukovica-Šinkov tur in tudi ne novoustanovljene krajevne skupnosti po razdružitvi bivše enotne krajevne skupnosti Medvode. 9 krajevnih skupnosti navaja, da so k samoupravnemu sporazumu pristopile vse OZD z njihovega območja, v 7 so pristopile le nekatere, v preostalih pa OZD sporazumov niso podpisale. V sporazumih 9 krajevnih skupnosti naloge posameznih OZD niso opredeljene, v 9 pa le okvirno. Le krajevni skupnosti Stanežiče-Medno in Edvard Kardelj navajata, da so skupne naloge in obveznosti posameznih OZD v sporazumu konkretno opredeljene. Med najpogostejšimi navajajo zlasti nadaljnji razvoj storitvenih dejavnosti, ureditev in razširitve poslovnih prostorov za oskrbo prebivalstva, širitve vzgojnovarstvenih kapacitet, razširitve PTT omrežja, izgradnja športnih igrišč, obnova kulturnih domov in nekatere druge.

Po navedbah krajevnih skupnosti so le organizacije združenega dela z območja krajevne skupnosti Medvode, Šentvid, Senica in Vaše-Goričane v tem srednjeročnem obdobju zagotovile 4.107.900 din.

Nekoliko drugačno podobo daje analiza odgovorov organizacij združenega dela. Iz teh izhaja, da je samoupravne sporazume o temeljnih plana za to srednjeročno obdobje podpisalo 47 OZD, od tega 12 šol. Le 19 OZD, od tega 9 šol, navaja, da sporazum opredeljuje bodisi konkretno ali le na splošno naloge, ki naj bi jih uresničevale v krajevnih skupnostih. Takšne naloge so zlasti komunalno urejanje, naloge na področju razširitve posameznih organizacij združenega dela, varstva okolja, požarne varnosti, reševanje stanovanjskih vprašanj, odprava barakarskih naselij, sodelovanje na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, varstva obeležij NOB, aktivnosti na področju kulture in telesne kulture itd.